

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

12346
30/06/2010

Ερώτηση
προς τον Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Θέμα: Συμφωνία ΕΕ – ΗΠΑ για πρόσβαση σε δεδομένα του δικτύου Swift

Στις 28 Ιουνίου 2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες, έπειτα από 6 μήνες διαπραγματεύσεων για την οριστικοποίηση της νομικής της βάσης, η συμφωνία μεταξύ ΕΕ – ΗΠΑ σχετικά με την πρόσβαση των ΗΠΑ σε εκατομμύρια δεδομένα οικονομικών συναλλαγών του διατραπεζικού δικτύου SWIFT.

Συγκεκριμένα, η συμφωνία καλύπτει 15 εκατομμύρια μεταβιβάσεις τραπεζικών δεδομένων, ημερησίως, μεταξύ 8.300 τραπεζών σε παγκόσμια κλίμακα. Από την 1^η Αυγούστου 2010 η συμφωνία τίθεται σε ισχύ, εάν κυρωθεί προηγουμένως από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης.

Τα δεδομένα παραχωρούνται από τη SWIFT, μια εταιρεία με έδρα το Βέλγιο η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της διακίνησης οικονομικών συναλλαγών αποθηκεύοντας σχετικές πληροφορίες, στις αρχές των ΗΠΑ, οι οποίες δημιούργησαν το TFTP (Terrorist Finance Tracking Program), ένα πρόγραμμα επεξεργασίας αυτών των δεδομένων για πρόληψη τρομοκρατικών ενεργειών. Το εν λόγω πρόγραμμα, στο οποίο η ΕΕ δεν έχει πρόσβαση, ελέγχεται εξ' ολοκλήρου από τη CIA, επεξεργάζεται τις συναλλαγές και «προειδοποιεί» όταν κρίνει κάτι ύποπτο.

Ωστόσο, το 2007 η SWIFT αποφάσισε να τροποποιήσει το σύστημα λειτουργίας της σχετικά με την ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων και πληροφοριών με αποτέλεσμα να επηρεαστεί άμεσα η πρόσβαση των ΗΠΑ στα δεδομένα αυτά. Προς τούτο, στις 27 Ιουλίου 2009 το Συμβούλιο της ΕΕ ξεκίνησε διαπραγμάτευση για τη σύναψη μιας συμφωνίας που θα καθιστούσε δυνατή την πρόσβαση των στοιχείων της SWIFT που είναι αποθηκευμένα στην Ευρώπη, στις αμερικανικές αρχές, μέσω του προγράμματος TFTP.

Σοβαρές επιφυλάξεις σχετικά με τη μαζική αποστολή στις Ηνωμένες Πολιτείες προσωπικών δεδομένων, έχουν εκφραστεί από το Ευρωκοινοβούλιο (ψήφισμα της 17ης Σεπτεμβρίου 2009), αλλά και από κοινοτικές χώρες (Γερμανία, Αυστρία κλπ). Συναφώς, παρά την ύπαρξη κάποιων βελτιώσεων στη συμφωνία, οι βασικές ενστάσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων παραμένουν, αφενός σχετικά με τον τεράστιο όγκο δεδομένων που διαβιβάζονται στις αμερικανικές αρχές και την (πενταετή) διάρκεια διατήρησης και επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, αφετέρου σχετικά με το γεγονός ότι αρμόδια για το έλεγχο της εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας είναι η Europol, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία και όχι ένας νομικός μηχανισμός.

Με βάση τα προαναφερόμενα,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- Με ποιο σκεπτικό, ποιες θέσεις και ποια επιχειρηματολογία η ελληνική κυβέρνηση ψήφισε υπέρ της σύναψης της ως άνω συμφωνίας; Θα φέρει τη συμφωνία στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και πότε;
- Με δεδομένο ότι η πρόσβαση στα δεδομένα που διαχειρίζεται η SWIFT καθιστά δυνατό να ανιχνευθούν όχι μόνο μεταφορές χρημάτων που συνδέονται με παράνομες δραστηριότητες, αλλά και πληροφορίες για τις οικονομικές δραστηριότητες των εμπλεκομένων ατόμων και χωρών, με ποιες νομικές ασφαλιστικές δικλίδες και εγγυήσεις προστατεύονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα από τις περιπτώσεις κατάχρησης;
- Ποιες είναι οι δυνατότητες επανόρθωσης σε περίπτωση σφάλματος;
- Με δεδομένο ότι η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η νομική προστασία και η αναλογικότητα συνιστούν συνταγματικά ζητήματα θεωρεί ότι η μαζική διαβίβαση στοιχείων είναι αντίθετη με τις Συνθήκες της ΕΕ και εκτός αναλογιών;

30.6.2010

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φώτης Κουβέλης

Θανάσης Λεβέντης

Νίκος Τσούκαλης

Γρηγόρης Ψαριανός